

LBRIS

We know
books

Stuart Turton

**Ultima crimă
de la sfârșitul lumii**

traducere din limba engleză
de Mihnea Arion

CRIME SCENE PRESS

2024

Prolog

- Nu există altă cale? întreabă îngrozită Niema Mandripilias, vorbind cu voce tare într-o cameră goală.

Are pielea măslinie și o pată de cerneală pe nasul ei mic. Părul cărunt e lung până la umeri, iar ochii sunt de un albastru izbitor, cu pete verzi. Pare să aibă în jur de cincizeci de ani și așa a arătat în ultimii patruzeci. E aplecată deasupra biroului ei, care e luminat de o lumânare solitară. Are un stilou în mâna tremurândă și dedesubt o mărturisire pe care încearcă s-o termine de o oră.

- Niciuna pe care s-o văd, îi răspund în gând. Cineva trebuie să moară pentru ca acest plan să funcționeze.

Rămânând dintr-odată fără aer, Niema își dă scaunul înapoi și străbate camera, dând la o parte cearșaful zdrențuit care servește drept ușa improvizată înainte să pășească în aerul umed al nopții.

Afară e întuneric beznă, iar luna e asaltată de nori de furtună. Ploaia lovește satul învăluit ca într-un giulgiu, umplându-i nările cu mirosul de pământ umed și chiparoși. Aproape că vede vârful zidurilor care o înconjoară, decupate de lumina argintie a lunii. Undeva, în întuneric, aude scârțâitul îndepărtat al mașinării și bătăile sincronizate ale pașilor.

Stă acolo, lăsând ploaia caldă să-i ude părul și rochia.

- Știam că o să fie un preț, spune ea cu vocea amortită. Nu mi-am dat seama că o să fie atât de mare.

– Încă mai e timp să abandonăm planul, îi spun. Lasă-ți secretele îngropate și lasă-i pe toți să-și vadă de viața lor așa cum au făcut-o dintotdeauna. Nu e nevoie să moară cineva.

– Și nimic nu o să se schimbe! ripostează ea furioasă. Mi-am petrecut nouăzeci de ani încercând să scap omenirea de egoismul, lăcomia și impulsul ei spre violență. În sfârșit, am găsit o cale s-o fac.

Își atinge cruciulița decolorată care îi atârnă la gât ca să se li-niștească.

– Dacă planul ăsta funcționează, o să creăm o lume fără suferință. Pentru prima dată în istoria noastră, o să existe egalitate perfectă. Nu pot să întorc spatele unui asemenea lucru doar pentru că n-am puterea să fac ce e necesar.

Niema vorbește ca și cum visele ei ar fi pești care înoată de bunăvoie în năvodul ei, dar acestea sunt ape tulburi, mult mai periculoase decât le vede ea.

Din punctul meu de observație din mintea ei – și din mințile tuturor celor de pe insulă – pot prezice viitorul cu un grad ridicat de precizie. E o confluență de probabilitate și psihologie, care e ușor de cartografiat atunci când ai acces la gândurile tuturor.

Din acest moment se ramifică zeci de viitoruri posibile, fiecare așteptând să fie evocat de un eveniment întâmplător, de o frază nehotărâtă, de o eroare de comunicare sau de o conversație auzită.

Dacă o interpretare la vioară n-o să decurgă impecabil, un cuțit va fi înfipt în abdomenul Niemei. Dacă persoana nepotrivită intră pe o ușă închisă de mult timp, un bărbat uriaș, plin de cicatrici, o să fie golit de orice amintire, iar o tânără care nu e deloc tânără o să alerge de bunăvoie spre propria moarte. Dacă lucrurile astea n-o să se întâmple, ultima insulă de pe pământ o să sfârșească acoperită de ceață, iar totul o să fie mort în întuneric.

– Putem evita capcanele astea dacă suntem precauți, spune Niema, privind fulgerele care brăzdează cerul.

– N-ai timp să fii precaută, insist eu. Odată ce demarezi acest plan, secretele o să iasă la suprafață, vechile resentimente o să iasă la iveală și oamenii pe care-i iubești o să-și dea seama de amploarea trădării tale. Dacă vreunul dintre lucrurile astea îți perturbă planul, rasa umană o să dispară în o sută șapte ore.

Inima Niemei tresare, pulsul îi accelerează. Gândurile îi dau înapoi, pentru ca apoi să se întărească din nou când aroganța ei preia frâiele.

– Cele mai mari realizări au venit întotdeauna laolaltă cu cel mai mare risc, spune ea cu încăpățănare, privind un șir de siluete care pășesc țeapăn în întuneric. Începe numărătoarea inversă, Abi. În patru zile, fie schimbăm lumea, fie murim încercând.

107 ORE PÂNĂ LA DISPARIȚIA OMENIRII

Unu

Două bărci cu vâsle plutesc la capătul lumii, cu o frânghie întinsă între ele. În fiecare dintre ele se află câte trei copii având caiete și creioane și care o ascultă pe Niema cum își ține lecția.

Ea se află la prova bărcii din dreapta, gesticulând spre un zid de ceață neagră care se înalță un kilometru și jumătate de la suprafața oceanului. Soarele de la apus e difuz din cauza întunericii plin de funingine, creând iluzia unor flăcări care ard pe apă.

Mii de insecte se învârt înăuntrul zidului, strălucind ușor.

– ...sunt ținute la distanță de o barieră produsă de douăzeci și trei de emițătoare amplasate în jurul perimetrului insulei...

Lecția Niemei trece pe lângă Seth, care e singura persoană din ambele bărci care nu e atentă. Spre deosebire de copii, care au vârste cuprinse între opt și doisprezece ani, Seth are patruzeci și nouă, o față încrețită și ochi înfundați. Treaba lui e să-i vâslească pe Niema și pe elevii ei până aici și să-i întoarcă înapoi când au terminat.

Se uită peste margine, ținând degetele în apă. Oceanul e cald și limpede, dar n-o să rămână așa. E octombrie, o lună cu un temperament incert. Soarele glorios face loc furtunilor bruște, care

se sting repede, apoi își cer scuze în timp ce se îndepărtează în grabă, lăsând în urma lor un cer albastru strălucitor.

– Emițătoarele au fost proiectate să funcționeze sute de ani, dacă nu...

Niema se întrerupe, pierzând firul ideii.

Seth se uită spre prova și o vede privind în gol. A ținut aceeași lecție în fiecare an de când era el copil și n-a auzit-o nici măcar o dată având probleme cu formularea.

Ceva trebuie să fie în neregulă. Toată ziua a fost așa, s-a uitat prin ceilalți, ascultând doar pe jumătate. Nu-i stă în fire.

Un val aduce lângă mâna lui Seth un pește mort care plutește cu trupul sfâșiat și ochii albi. Urmează alții, izbindu-se unul după altul de carenă. Sunt zeci, la fel de sfâșiați, plutind în derivă din ceața neagră. Solzii lor reci îi ating pielea, iar el își smucește mâna înapoi în interiorul bărcii.

– După cum vedeți, ceața ucide tot ce atinge, le spune Niema elevilor săi, arătând spre pești. Din păcate, acoperă întregul pământ, cu excepția insulei noastre și cam a unui kilometru și jumătate de ocean împrejurul ei.

Doi

Magdalene stă cu picioarele încrucișate la capătul unui ponton lung de beton, care se întinde în golful sclipitor. Părul ei e o claiă roșie încălțită, legată stângaci cu o bucată ruptă de pânză galbenă. Arată ca o figură de galion căzută de pe navă.

E seara devreme, iar golful e plin de înotători care dau ture sau se aruncă de pe stâncile din stânga ei. Răsetele îi urmăresc în apă.

Magdaliene se uită în depărtare la bărcile cu vâsle cu copiii în ele, adăugându-le cu câteva mișcări de cărbune în caietul de schițe din poala ei. Par atât de mici pe lângă zidul negru...

Tresare.

Fiul ei în vârstă de 11 ani, Sherko, se află într-una dintre bărci. N-a înțeles niciodată de ce Niema insistă să-i ducă până la capătul lumii pentru lecția asta. Cu siguranță ar putea învăța despre istoria lor fără să se afle la o distanță atât de mică de ea.

Își amintește că a fost acolo când era mică și a auzit aceeași lecție de la aceeași profesoară. A plâns tot drumul și aproape că a sărit să înoate spre casă atunci când au aruncat ancora.

– Copiii sunt în siguranță cu Niema, spun eu ca s-o liniștesc.

Magdalene se cutremură. Credea că schițarea acestui moment o să-i aline îngrijorarea, dar nu mai poate privi. Fiul ei i-a fost dăruit abia în urmă cu trei ani și ea încă are senzația că ar fi fragil.

– Cât e ceasul, Abi?

– 5:43 p.m.

Notează ora într-un colț, alături de dată, înfigând un ac în istorie, care flutură și foșnește pe pagină.

După ce suflă praful de cărbune, se ridică și se întoarce spre sat. În trecut a fost o bază navală, iar de aici pare mult mai neospitalieră decât e în realitate. Clădirile din interior sunt protejate de un zid înalt, care e acoperit de graffiti vechi și din ale cărui crăpături lungi răsar buruieni. Pe deasupra se întrezăresc acoperișuri boltite. Burlanele lor atârnă liber și panourile solare sunt transformate de lumina puternică a soarelui în oglinzi strălucitoare.

Magdalene urmează un drum pavat, trecând printr-o poartă din fier ruginit. Turnurile de santinelă sunt atât de invadate de vegetație încât par garduri vii.

În fața ei se profilează cazarma. Are formă de N și trei etaje, e făcută din blocuri de beton dărăpănate și pe fiecare centimetru e pictată jungla, cu flori, păsări și animale care se furișează prin vegetație. E un tărâm al fanteziei, paradisul oamenilor care au crescut înconjurați de pământ uscat și stânci sterpe.

Scări șubrede și balcoane ruginite permit accesul la camerele din interior. Niciuna dintre ele nu mai are uși sau ferestre în ramele goale. Câțiva săteni își atârnă rufele pe balustrade sau stau pe trepte, încercând să prindă orice fărâma de vânt care îndrăznește să se agațe de zid. Prietenii o strigă veseli, dar e prea neliniștită să răspundă.

– Unde e Emory? întrebă ea, cu ochii mișcându-se agitat peste chipurile aflate în fața ei.

– Lângă bucătărie, cu bunicul ei.

Magdalene se îndreaptă spre spațiul dintre cele două aripi ale cazarmii, căutându-și cea mai bună prietenă. Aici era cândva o curte de instrucție pentru soldați, dar trei generații de săteni au transformat-o încet-încet într-un parc.

De-a lungul peretilor au fost plantate flori în straturi lungi, iar vechea antenă radar prăbușită a fost reparată și transformată într-o fântână pentru păsări. Patru jeepuri ruginite servesc drept ghivece pentru plante aromatice, iar lămâi și portocali cresc din

niște obuze goale. Există o scenă acoperită pentru spectacole muzicale și o bucătărie în aer liber cu șase mese lungi pentru mese comune. Toată lumea mănâncă împreună în fiecare seară.

În sat locuiesc o sută douăzeci și două de persoane, iar majoritatea se află în această curte. Se joacă jocuri, se exersează la instrumente și se scriu poezii. Pe scenă se repetă spectacole. Se gătește mâncare și se încearcă rețete noi.

Se râde mult.

Pentru o secundă, această bucurie îi slăbește Magdalenei îngrijorarea. Scrutează zona, căutând-o pe Emory, care nu e greu de găsit. Cei mai mulți dintre săteni sunt bondoci și lați în umeri, dar Emory e mai subțire și mai scundă decât majoritatea, cu ochi ovali și o claie de păr șaten și creț. Odată s-a descris ca semănând cu o specie ciudată de păpădie.

– Stai locului, îi cere Matis, uitându-se pe lângă statuia pe care i-o sculptează lui Emory. Aproape am terminat.

Matis are aproape șazeci de ani, așa că e cel mai bătrân din sat. Are brațe groase, mustați cărunte și sprâncene stufoase.

– Mă mănâncă, se plânge Emory, chinându-se să ajungă la un punct din partea de sus a spatelui.

– Ți-am dat pauză acum o jumătate de oră.

– De cincisprezece minute! exclamă ea. Stau aici de șase ore cu mărul ăsta stupid.

– Arta cere sacrificii, spune el cu noblețe.

Emory scoate limba la el, apoi își reia postura, ridicând în aer mărul strălucitor.

Murmurând, Matis se întoarce la munca lui și rade o așchie de pe bărbia sculpturii. E atât de aproape de ea, încât nasul lui mai că atinge piatra. Vederea i se diminuează de zece ani, dar nu putem face nimic. Chiar dacă am putea, nu prea are rost. Măine o să fie mort.

Trei

Emory o vede pe Magdalene îndreptându-se spre ea, cu unul dintre caietele de schițe sub braț. Se mișcă rigid, e cuprinsă de îngrijorare.

Emory n-are nevoie să întrebe ce s-a întâmplat. Teama Magdalenei în privința fiului ei e obsesivă. Vede șerpi în fiecare petec de iarbă și curenți puternici sub fiecare întindere de apă calmă. Orice așchie aduce septicemie, iar orice boală e fatală. După socoteala Magdalenei, această insulă are o mie de mâini cu gheare și toate se îndreaptă spre copilul ei.

Emory abandonează postura și își îmbrățișează prietena.

– Nu-ți face griji, Mags, Sherko o să fie bine, spune Emory cu glas mângâietor.

Fața Magdalenei se îngroapă în umărul lui Emory, iar vocea ei e înăbușită.

– Un val și...

– Sunt cu ancora pusă, spune Emory. Niema duce copii la capătul lumii de dinainte să ne naștem noi. Nimeni n-a pățit ceva vreodată.

– Asta nu înseamnă că nu s-ar putea întâmpla azi.

Ochii lui Emory scrutează cerul albastru. Soarele se află în spatele vulcanului, care se profilează în spatele satului, iar luna capătă deja formă. Peste o oră o să fie pictați în umbră.

– Curând o să se întoarcă acasă, spune Emory cu blândețe. Haide, putem ajuta la aranjarea meselor pentru înmormântare. O să-ți ia gândul de la asta.

Ochii ei se îndreaptă spre Matis cu vinovăție. Ar trebui să petreacă aceste ultime ore cu bunicul ei, dar el o alungă în tăcere.

Patruzeci de minute mai târziu, cei șase elevi intră în fugă pe poartă, spre bucuria satului. Magdalene îl cuprinde pe Sherko, obținând un chicotit zvăpăiat, în timp ce ceilalți sunt îmbrățișați și sărutați, săltați de la un adult la altul până când în cele din urmă ajung ciufuliți și răsând la părinți.

Mulțimea murmură cu căldură, despărțindu-se ca s-o lase pe Niema să treacă. Sunt trei bătrâni în sat și toți sunt respectați, dar numai Niema e iubită. Sătenii o mângâie pe brațe când trece, cu fețele luminate de adorație.

Niema le dăruiește zâmbete fiecăruia dintre ei pe rând, strângându-le mâinile. Ceilalți doi bătrâni, Hephaestus și Thea, rămân singuri, dar Niema mănâncă în fiecare seară cu sătenii. Dansează pe ritmurile formației și cântă cu toată puterea în timpul refrenului.

Niema așază o mână liniștitoare pe umărul Magdalenei, apoi îi ridică bărbia cu vârful unui deget. Niema e cu un cap mai înaltă decât majoritatea sătenilor, ceea ce o obligă pe Magdalene să își încordeze gâtul ca să-i întâlnească privirea.

– Știu de ce-ți faci griji, dar niciodată n-o să pun vreunul dintre copii în pericol, spune ea cu o voce gravă și răgușită. Am rămas atât de puțini... Avem nevoie ca fiecare dintre ei să fie în siguranță.

Lacrimile lucesc în ochii Magdalenei și pe chip i se așterne o expresie uimită și recunoscătoare. Spre deosebire de Emory, ea n-a sesizat șovăiala din vocea Niemei, trăgănarea ușoară a îndoielii.

După ce mai pune un pic de sentiment, Niema își croiește drum înapoi din mulțime, luându-se grațios de braț cu Emory în drumul ei spre cazarmă.

– Asta ar trebui s-o calmeze câteva zile, spune ea când nu mai pot fi auzite. Cheamă-mă data viitoare când începe să se agite. Mi-era teamă că o să înoate până la barcă.

– De o oră încerc s-o calmez, spune Emory, uitându-se la expresia de beatitudine a Magdalenei. Cum ai reușit să faci asta?

– Sunt doar bătrână, răspunde Niema cu multă vioiciune în glas. Ridurile par să însemne înțelepciune pentru cei tineri.

Își coboară vocea conspirativ, bătând-o pe Emory pe mână.

– Haide, mai am o carte pentru tine.

Lui Emory îi tresare inima de emoție.

Braț la braț, se plimbă în liniștea prietenoasă prin aerul umed care se umple de licurici pe măsură ce se lasă amurgul. E momentul preferat al zilei pentru Emory. Cerul e roz și violet, iar pereții de piatră se înroșesc. Vipia s-a retras, devenind o căldură plăcută, și toată lumea s-a întors în sat, bucuria lor revărsându-se în spațiile goale.

– Cum merge cu tâmplăria? întreabă Niema.

Sătenii părăsesc școala la cincisprezece ani și sunt liberi să aleagă orice ocupație benefică pentru comunitate, dar Emory a tot trecut prin diferite munci vreme de un deceniu, fără să reușească să facă progrese în vreuna dintre ele.

– Am renunțat, recunoaște ea.

– O, de ce?

– Johannes m-a rugat s-o fac, răspunde Emory cu sfială. Se pare că nu mă pricep prea bine la tăiat lemne, la rindeluit grinzi sau la făcut îmbinări, iar el n-a crezut că merită să pierzi un deget pentru un dulap strâmb.

Niema râde.

– Cum rămâne cu gătitul? Cu asta ce s-a mai întâmplat?

– Katia mi-a spus că să tai o ceapă în cubulețe ar trebui să fie începutul abilităților mele culinare, nu sfârșitul lor, spune Emory abătută. Înainte de asta, Daniel mi-a spus că nu contează cum țin

o chitară, pentru că toate o să sune la fel. Mags mi-a împrumutat vopselurile ei jumătate de zi, apoi nu s-a oprit din răs timp de o săptămână. Se pare că n-am nicio șansă la nimic.

– Ești foarte atentă, remarcă Niema cu blândețe.

– La ce bun, când oricum Abi vede tot ce facem? răspunde Emory cu deznădejde. Vreau să slujesc satul, dar n-am nicio idee cum.

– De fapt, mă întrebam dacă n-ai vrea să vii să lucrezi cu mine la școală, spune Niema cu un aer ezitant. O să am nevoie de cineva care să preia școala și cred că ai fi o înlocuitoare excelentă.

Pentru o secundă, Emory nu poate decât să se încrunte la această sugestie. Niema a fost singura profesoară din sat de când se știe.

– Renunți? întreabă Emory surprinsă. De ce?

– Vârsta, răspunde Niema, urcând treptele zăngănitore spre camera ei. Să predai e minunat pentru suflet, dar pentru bietul meu spate e un chin. Am trăit o viață lungă, Emory, dar cele mai fericite amintiri ale mele au avut loc în sala de clasă. Să vezi euforia de pe fața unui copil când înțelege în sfârșit un concept dificil e un sentiment uimitor.

Își întrerupe urcarea, aruncând o privire peste umăr.

– Cred cu adevărat că ai fi bună la asta.

Emory se pricepe excelent să detecteze minciunile, iar tonul modificat al Niemei face ca neadevărul să fie deosebit de ușor de identificat.

Ochii tinerei se îngustează cu suspiciune.

– Și care anume dintre calitățile mele te fac să crezi așa ceva?

Răspunsul Niemei vine imediat, dat cu aerul vioi dobândit prin exercițiu.

– Ești inteligentă și curioasă și te pricepi la oameni.

– Da, mă consideră ușor enervantă, continuă Emory. Ai vorbit cu tatăl meu?